

Slå kägglor

Att slå käglor eller kubb har vi gjort ända sedan medeltiden. Man byggde särskilda kägelbanor, både vid herrgårdarna och vid utomhusserveringar i städerna. Man kunde köpa kägelspel billigt i stadens affärer - i hökarbodarna som man kallade dem- eller på marknaden. Du kan säkert tillverka ett själv! Alla, både i staden och på landsbygden, gamla som unga, slog käglor eller kastade kubb på söndagarna under sommaren. Det var så omtyckt att man till och med hade turneringar. Bowling är ett nyare sätt att slå käglor.

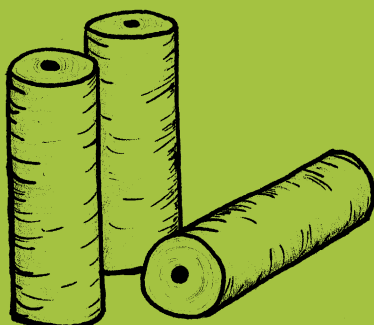
Beskrivning: Ann Hammarberg, Inger Widhja
Teckningar: Ann Hammarberg

Du behöver

- Färskt trä av al, björk eller rönn till 8 käglor 20 cm långa bitar till 1 kägla 25 cm lång 10 cm i diameter. Kvistfritt.
- täljhäst och bandkniv
- kniv
- borr 2,5 cm i diameter
- färg till färgsättning

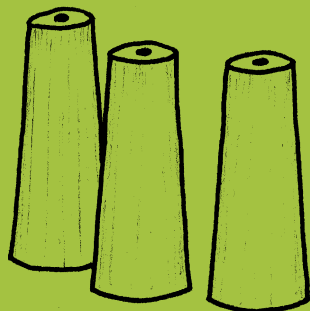
1.

Såga varje kägelämne i rätt längd. Borra i mitten, från båda håll.

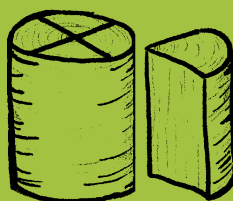
2.

Tälj av barken och forma käglan konisk. Låt torka någon vecka, tälj ren ytan överst på käglan och fasa kanten.

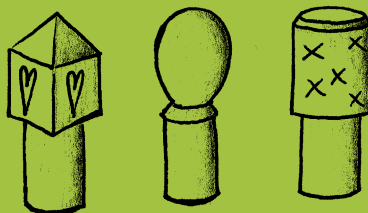
3.

Spräck fram ämnen till knoppar. Knoppen kan ha någon skuren dekor, särskilt den som pryder kungakäglan. Tälj och låt torka.

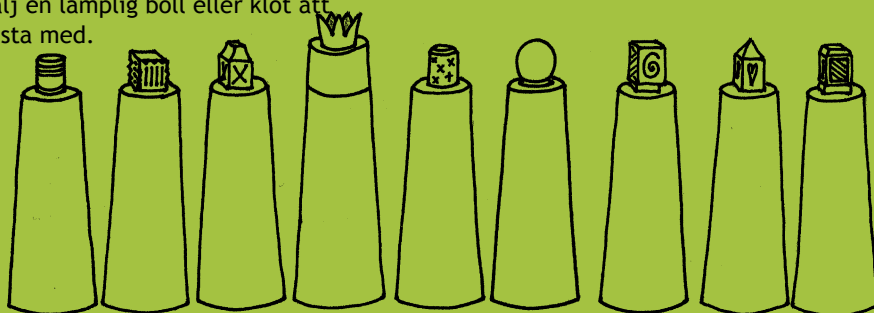
4.

Färgsätt kägglorna.

5.

Sätt i knopparna. Nu är det färdigt, och spelet kan börja. Välj en lämplig boll eller klot att kasta med.

Förr kunde man slå käglor på många olika sätt. I städerna var det vanligast att ställa upp kägglorna i en cirkel eller kvadrat med kungen i mitten. Slog gjorde man med ett svarvat klot med påspikat läderhandtag.

På landet var det vanligare att kägglorna, som kunde vara runda vedträn, ställdes på rad. Spelarna delade då upp sig i två lag och ställde upp sig på var sida om kägelraden. I stället för klot turades lagen om att slå ner kägglorna med en kastkåpp som var en aln lång (omkring 60 cm).

Kägelspel

en gammal variant
från Västra Götaland

Kägelspelet består av nio käglor och ett klot med fastspikad rem, eller läderboll.

Den största käglan kallas **kung**.

Ställ upp kägglorna i en kvadrat ca 3 x 3 meter, med kungen i mitten.

Kasta klotet mot kägglorna 5 gånger per spel från ett avstånd av ca 10 m från kungen.

Poäng vid nedslagning av käglor:

- hörnkägglorna 6 poäng vardera
 - mittenkägglorna 1 poäng vardera
 - kungen 9 poäng inom kvadraten, 12 poäng om den vid första kastet i varje omgång faller utanför kvadraten.
 - Faller mer än en kägla räknas bara en poäng för varje, även för kungen.
 - I andra omgången får man inte ha mer än 24 poäng.
- Blir det mer får man bara 15 poäng.